

Srđan ŠIMAC predsjednik Visokog trgovačkog suda Civilizacijski doseg modernog doba je MIRENJE

Pilot-projekt Mirenje pri Trgovačkom sudu u Zagrebu počeo je 15. ožujka 2006. i dosad je izuzetno uspješan. Već je u prvih devet mjeseci nadmašio sve početne prognoze

Biljana BAŠIĆ

S predsjednikom Visokog trgovačkog suda Srđanom Šimcem razgovarali smo o mirenju kao alternativnom načinu rješavanja sporova koji bi trebao utjecati na smanjenje broja neriješenih sudskih predmeta. Mirenje sve više dobiva »pravo građanstva« u našem pravosuđnom sustavu, ali i u javnosti.

Kakva je trenutna situacija s vođenjem postupka mirenja na trgovačkim sudovima?

- Pilot-projekt Mirenje pri Trgovačkom sudu u Zagrebu počeo je 15. ožujka 2006. i do danas je izuzetno uspješan.

Projekt je počeo suradnjom Ministarstva pravosuđa, Visokog trgovačkog suda, Hrvatske udruge za mirenje, Britanskog veleposlanstva u Hrvatskoj, Global Opportunities Funda, British Association from Central and Eastern Europe, Centre for Effective Dispute Resolution i, naravno, Trgovačkog suda u Zagrebu koji izravno provodi projekt.

Koje su najveće poteškoće?

- Ljudi svaku novinu, a time i nužnu promjenu u svakodnevnom načinu postupanja, prihvaćaju sa znatnim otporom jednostavno stoga što svaka novina zahtijeva trud i vrijeme za njezino svladavanje i jednostavno ih inkomodira. Sjetimo se samo početnih otpora kod prihvaćanja kompjutera, pa potom oduševljenja i svijesti o tome kako je uopće bilo moguće raditi bez njih.

Sličan je slučaj i s mirenjem kao novinom na širokom području rješavanja sporova. Mirenje je u svojim počecima, pa tako i na Trgovačkom sudu u Zagrebu, naišlo na otpor i sudaca, i odvjetnika, i korporativnih pravnika i stranaka, ali samo dok nisu doista saznali kolike su prednosti upravo takvog načina rješavanja sporova.

Kakav je interes stranaka za ovaj alternativni način rješavanja sporova?

- Ozračje sporenja je u Hrvatskoj i danas jako izraženo te stoga predstavlja prvu zapreku na putu prihvaćanja mirenja kao raširenog i najpogodnijeg načina rješavanja sporova. Rečeno nam je da će 20 uspješnih nagodbi postignutih u postupcima mirenja pred sudom u prvoj godini našeg

projekta predstavljati veliki uspjeh.

Jeste li ostvarili taj uspjeh?

- Postignuti uspjeh u prvih devet mjeseci projekta nadmašio je sve početne prognoze, a interes stranaka i njihovih punomoćnika za postupak mirenja pred sudom svakodnevno se uvećava. Koliki je interes i zadovoljstvo projektom, najbolje govore ocjene stranaka i odvjetnika koji su sudjelovali u mirenju, prema kojima je 75 posto stranaka i 87 posto odvjetnika postupak mirenja ocijenilo vrlo dobrom ili odličnom ocjenom.

sudovima. Tako je, primjerice, jedna od nagodbi izazvala povlačenje pet tužbi u ukupno pet predmeta koji su se vodili pred Trgovačkim sudom i Općinskim sudom u Zagrebu. Dakle, može se reći kako je do današnjeg dana nagodbom u postupcima mirenja pred Trgovačkim sudom u Zagrebu riješeno oko 80 predmeta.

Možda se to na prvi pogled čini malo, ali vjerujte, to je jako mnogo, osobito kad uzmemo u obzir početnu prognozu uspjeha projekta, ali i činjenicu da je postupak sudskih nagodbi u ukupnom broju riješenih predmeta pred sudom vrlo

SUDSKE USLUGE

Mirenja uskoro na svim hrvatskim sudovima?

Na kojim se trgovačkim sudovima kod nas vode mirenja?

- Zasad se mirenje kao dodatna sudska usluga pruža samo pred jednim trgovačkim sudom, u Zagrebu. Uspjeh mirenja pred tim sudom predstavlja svojevrsno jamstvo da će se ono proširiti i na druge trgovačke sudove. Osim trgovačkog suda u Zagrebu, mirenje je od rujna ove godine uvedeno još i na osam općinskih sudova, među kojima je i Općinski sud u Zagrebu. Ovisno o uspjehu, odlučit će se hoće li se mirenje pružati na svim sudovima.

Imate li podatke o broju sporova koji su »prebačeni« u postupak mirenja i kakvi su rezultati, koliko je mirenja uspjelo?

- Do ovih dana na Trgovačkom sudu u Zagrebu je strankama u 285 predmeta predloženo mirenje. Od toga su prihvatile mirenje u 158 predmeta, među kojima je mirenje završeno u 108 predmeta. Od 108 postupaka mirenja nagodbom, dakle, uspješno, završeno je 59 predmeta. Osim toga, u 12 predmeta u kojem je počeo postupak mirenja, povučena je tužba, čime je dodatno riješeno još 12 predmeta. I napokon, neke nagodbe u postupku mirenja obuhvaćaju više sporova među istim strankama koji se čak vode pred različitim

nizak. Mirenje je jednostavno civilizacijski doseg modernog doba u kojem sporenje po svaku cijenu prepušta svoje mjesto razgovorima, pregovorima, postizanju zajedničkog mirnog i vlastitog rješenja spora u kojem nema poraženog i u kojem stoga stranke zadržavaju trajno svoje dobre (samo privremeno poremećene) odnose i u budućnosti.

Jesu li sudovi dovoljno kadrovski i materijalno opremljeni za vođenje mirenja? Suci ne dobivaju nikakvu posebnu naknadu za vođenje takvih postupaka?

- Lista izmiritelja Trgovačkog suda u Zagrebu ima 50 osoba među kojima je najviše pravnika, ali i svih drugih profesija. Postupak mirenja

U Hrvatskoj je ozračje sporenja i danas jako izraženo te predstavlja prvu zapreku na putu prihvaćanja mirenja kao najpogodnijeg načina rješavanja sporova

Čak 75 posto stranaka i 87 posto odvjetnika postupak mirenja ocijenilo je vrlo dobrom ili odličnom ocjenom

odnosno nagodbu o njihovu sporu.

Očekujemo daljnju pomoć Ministarstva pravosuđa, ali i naših inozemnih prijatelja, kako na dodatnoj edukaciji izmiritelja, posebice sudaca, tako i na opremanju prostorija u kojim se postupci mirenja. Te prostorije već na prvi pogled moraju izgledati drukčije, moraju predstavljati ugodan ambijent za razgovore i pregovore stranaka u sporu, za razliku od sudnica u kojima vlada formalni postupak te strogi red i autoritet koji osigurava sudac. Osim toga, očekujemo pomoć u kontinuiranoj promidžbi mirenja kao definitivno najpogodnijeg načina rješavanja sporova neovisno o tome provodilo se ono na sudu ili izvan njega, u centrima za mirenje.

Na taj bi način što više stranaka i njihovih punomoćnika saznalo za sve pogodnosti koje im mirenje pruža u odnosu na druge načine rješavanja sporova. Stranke i njihovi punomoćnici, koji su već prošli kroz taj postupak, postaju najbolji promotori mirenja u našoj zemlji.

Koji su najpogodniji sporovi za mirenje, a koje vrste sporova su dosad najčešće završavali mirenjem na našim trgovačkim sudovima?

- Zapravo, uspjeh u mirenju ne ovisi toliko o vrsti spora koliko od spremnosti samih stranaka da riješe spor na takav način.

Zbog toga je potrebna i posebna sposobnost u prepoznavanju takvih stranaka i njihovih sporova kao »pravih« kandidata za postupak mirenja, za što je iznimno pogodan parnični postupak, osobito onaj koji već traje. Većina sporova iz nadležnosti trgovačkih sudova vrlo je pogodna za mirenje upravo zato što se pred trgovačkim sudovima u pravilu vode sporovi između trgovačkih društava koje pred sudom predstavljaju njihovi punomoćnici koji nisu toliko izravno emocionalno i interesno vezani uz predmet spora kao što su to fizičke osobe u sporu.

Među njima su opet za mirenje pogodniji, primjerice, građevinski sporovi koji traže hitno rješavanje, sporovi za naknade štete, sporovi iz područja prava intelektualnog vlasništva te sporovi za isplatu dugovanja među strankama koje su bile u trajnijem poslovnom odnosu i žele ga zadržati i u buduću.

1 OTPOR

Mirenje je isprva izazvalo otpor sudaca, odvjetnika i stranaka, ali samo dok nisu uvidjeli prednosti ovog načina rješavanja sporova

2 PREDMETI

Do danas je na Trgovačkom sudu u Zagrebu strankama u 285 predmeta predloženo mirenje

3 ODLUKA

U postupku mirenja nitko umjesto samih stranaka ne može donijeti odluku, rješenje, odnosno nagodbu o njihovu sporu

4 POMOĆ

Očekujemo pomoć u promidžbi mirenja kao najboljeg načina rješavanja sporova, bez obzira provodilo se ono na sudu ili u centrima za mirenje